

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

FM2016/96
Mimi Karlsen
23. maj 2016

Tarnikkut nappaateqartut ikorneqarusunngitsut imaluunniit nappaatiminik paasinninngitsut tungaasigut tarnimikkut nappaateqartut, peqqinnissaqarfiup kommunillu akornanni attaveqatigiinnerit naalakkersuinikkut sukaterniarlugit qanoq ililluta pitsangorsaasinnaavugut?

(Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Inuit Ataqatigiit Agathe Fontain qutsavigiumavaat tarnikkut nappaateqartut ikorneqarusunngitsut peqqinnissaqarfiup kommunillu akornanni attaveqatigiinnerik pitsangorsaasinnaanermik oqallisigininniarmat.

Inuit Ataqatigiit pingaartilluinnarpaat kinaluunniit innuttaasoq pisinnaatitaaffeqarmat nammineq inuunerminut oqartussaalluni aalajangiisinnallunilu. Kisiannili aamma nalunngilarput innuttaaqateqarluta ilaanneeriarluta immikkut paaqqutarisarialinnik, killilimmik nammineersinnaasunik, ilaatigullu imminnut allanulluunniit navianartorsiortitseqqunagit akisussaaffimmik arsaarallartariaqakkatsinnik.

Uanilu inuup napparsimasup illersornissaa pingaartinneqarnerpaajusariaqarpoq. Tarnimikkut nappaateqarlutik innarluutillit arlaqarput napparsimaveqarfimmit, tapersersortinit allaniillu susassaqartunit ikorneqartariaqartarput.

Tarnimigut napparsimasup pisariaqartippai tapersersorti kommunimit atorfeqartitaq, napparsimavimmit nakorsaaserisoq ajornanngippallu ilaquaasut. Pingaaruteqarporli napparsimasoq qitiusuusoq puigorneqassanngimmat.

Napparsimasup sullisisuisalu imminnut paaseqatigiilluinnarnissaat pingaaruteqarpoq. Napparsimasup ulluinaasa takorlooruminartumik piumasaqaatit ersarissuunissaat tamanit ersaritsissallugu pisariaqarpoq.

Napparsimasup aalajaatsumik, takorlooruminartumik pilersaarusrorluakkamillu inuuneqarnissaa sullissisuinit pilersinneqartariaqarpoq.

Sullisisut, kommunimit tapersersuisut nappaammut ilinniarsimasuunngikkunik ilisimasaqartariaqarput. Naallakkersuisullu akissuteqaatiminni taavaat peqqissutsimik ilinniarfimmi ilinniarsinnaanissamik periarfissaqalersoq, tamannalu qujanarpoq. Ilinniariarsinnaanngitsut illoqarfingisaannut tikillugit pikkorissakulaarneqartariaqarput, tamannalu piviusunngortinnejartariaqarpoq. Tassami tapersersuisut ilarpassui tassaasinnaasarpus suliffissaaleqisut sulilertitaasimasut. Taamaammat napparsimasut iluamik sullineqassappata ilinniarsimannngitsut pikkorissartuartariaqarput.

Napparsimasut arlalippassuit sunngiffimmi sammisaqarnissaminut kaammattortuwartariaqarput. Taamaapputtaaq tarnimikkut napparsimasut inooqataasinnaanermut akornuteqalertarput taamalu sunngiffimmi sammisanut peqataanngitsoortarlutik.

Inuit Ataqatigiinni isumaqarpugut napparsimasut sunngiffimmik peqqinnartumik aqqutissiuunneqarnermikkut allatuulli inuuneq peqqinnerusoq atorsinnaagaat.

Assersuutigalugu sunngiffimmi atuartinneqarnikkut, sunngiffimmi timersortinnejarnikkut imaluunniit allatut aaqqissukkamik sammisaqartinneqarnerup inuunermik immiineratigut

pitsaasumik alloriartitsisinnaasoq. Sunngiffimmik aaqqissuutamik sammisaqalernikkut qanoq nappaatip innera avatangiisinit malussajaarfiunerussaaq.

Innarluutilinnik suliaqartut aaqqissorluakkamik sulisariaqarput. Tamannalu ilinniartitaanikkut pikkorissarnikkulluunniit anguneqartariaqarpoq.

Sullisisut aaqqissuussillaqqinnerusariaqarput napparsimasut ajunnginnerannik, imaluunniit qanoq innerannik paasiniaasassallutik. Suleqatigiilluarnikkut kikkut qanoq innersut arajutsinaveersaartassavaat.

Kikkut napparsimasut sumi najugaqarnersut, sumukarajuttarnersullu arajutsinaveersaartassavaat.

Napparsimaveqarfimmut, politeqarfimmut allanullu susassaqartunut attaveqarasuarsinnaassapput.

Aammattaaq alaatsinannermikkut napparsimasut qanoq innersut maluginiarluartassavaat. Inunnik assigiinngitsunik suleqataasinnaasunik, malussarniarsinnaasunik suleqatissarsiullaqqissapput.

Siornaanngorpoq Maniitsumi suleriaaseq tamanut atuutitinnissaa piukkunnarpoq. Tassa akuttunngitsunik napparsimasoq peqatigalugu napparsimaveqarfimmuit, politeeqarfimmuit, nakkutilliisut ilaquaasullu naapeqatigiitarnissaat. Naapeqatigiinnermi pissutsit qanoq inneri, kinalu sussanersut aaqqissorneqarsinnaassapput.

Tassa Inuit Ataqatigiit Tarnikkut nappaateqartut ikiorneqarusunngitsut imaluunniit nappaatiminnik paasinniinngitsut tungaasigut tarnimikkut nappaateqartut, peqqinissaqarfiup kommunillu akornanni attaveqatigiinnerit naalakkersuinikkut sukaterniarlugit iliuusissatut siunnersuataat ukuupput:

- Napparsimasunik sullisisut ilinniartillugit, ilinniagaqanngitsullu pikkorissarlugit.
- Napparsimasut assigiinngitsunik aaqqissukkanik ornittagaqartillugit.
- Napparsimasunik sullissinerit najugaqarfikkaartumik aaqqissorluarlugit
- Napparsimasut sullisisullu peqatigalugit akuttunngitsumik naapititsisarlutik.

Naalakkersuisut assigiinngitsuni suleqataassapput, ingammik sullisisunik pikkorissaajuarnissaq, sakkusanik tunioraajuarnissaq aaqqissussavaat. Najugaqarfiiit pitsaassusissaat isumagissavaat, aammalu innarluutillit ornittagaannik pilersitsissapput.

Inuit Ataqatigiit taamatut oqallinnermut siunnersuuteqarluta oqallinnissarput qilanaaraarput.